

Rozwijanie mowy przez zabawę – przykładowe ćwiczenia logopedyczne

Zabawa jest najbardziej efektywnym sposobem rozwijania komunikacji dziecka oraz terapii wad mowy.

Rodzice mogą efektywnie wpływać na proces terapii poprzez codzienne zabawy z dzieckiem, dlatego dołączam po kilkanaście przykładów zabaw:

ĆWICZENIA NARZĄDÓW ARTYKULACYJNYCH:

ĆWICZENIA JĘZYKA

„Spotkanie z Babą Jagą”

„Miotelka Baby Jagi” wysprzątała dom. Nasz języczek – miotelka wyczyści naszą buzię. Otwieramy buzię szeroko.

Miotelka czyści sufit (język przesuwamy się w stronę podniebienia i policzków po wewnętrznej stronie). Podłoga też jest brudna, więc miotelka myje ją dokładnie (język kręci się na dnie jamy ustnej). Trzeba umyć też okna (język wędruje po wewnętrznej i zewnętrznej stronie zębów). Zostały jeszcze brudne miejsca (język wykonuje czynności podwijania za dolnymi zębami i wywijania za zębami górnymi). Baba jaga poczęstowała nas sokiem z cytryny, robimy „kwaśne miny”, uśmiechamy się i machamy Babie Jadze na pożegnanie.

„Języczek – gimnastyczek”

Języczek wychodzi z buzi, wita się z brodą, z kącikami ust i z nosem (czubek języka wznosi się nad górną wargę).

Spróbujemy językiem przykryć całą górną wargę, tak, jak pokazuję. Nasz język robi się teraz wąski jak palec i szeroki, jak łopata.

Otwieramy buzię, języczek zwiedzi jej środek, przesuwamy język po suficie (podniebieniu), po ścianach (policzkach). Zobacz, jakie kulki robią się na policzkach!

Teraz opuść język i przesuwaj go po podłodze (dnie jamy ustnej). Języczek zwiedza ząbki (dotyka kolejno poszczególnych zębów górnych i dolnych). Cieszy się, że mógł zrobić trudne ćwiczenie i naśladuje wesołego konika (klaskania), który biega po łące. Zmęczył się i opada na dół (język na dnie jamy ustnej, żuchwa opuszczona).

Pora na coś słodkiego. Spróbujemy ustami i językiem jeść owocową herbatkę ze spodka.

ĆWICZENIA WARG

„Karp”

Wysuwanie warg w ryjek, potem rozsuwanie ich, jak do uśmiechu, poruszanie ustami bezgłośnie mówiąc: [ppp],

następnie [bbb]

„Konik i woźnica”

Konik parska (przez wprawianie ust w drgania), następnie – woźnica cmoka, by konik biegł dalej.

ĆWICZENIA PODNIEBIENIA MIĘKKIEGO

„Chory miś”

Dziecko naśladuje chorego misia, kaprysi, jest senne, nie chce jeść ani pić:

- ziewa szeroko, szeroko,

- kaszle z językiem daleko wysuniętym do przodu,

Jedzie wezwane pogotowie: eo, eo, au, au, ay, ay.

Przychodzi pan doktor, bada misia i zaleca mu:

-płukanie gardła,

-połykanie pastylek,

- picie syropu.

Miś zmęczony zabiegami ziewa, ziewa i usypia:

- chrapie na wdechu,
- chrapie na wydechu.

Miś budzi się. Będzie brał inhalacje:

- dziecko zaciska na przemian dziurki nosa (w tym czasie oddycha wolną dziurką),
- następnie wydycha powietrze nosem – wdycha ustami.

„Żywe lusterko”

Rodzic z dzieckiem siedzi naprzeciwko siebie; rodzic wykonuje jakąś minę, a dziecko w roli żywego lustra naśladuje minę rodzica; po pewnym czasie zmiana ról i zabawa trwa nadal.

ĆWICZENIA SZCZĘKI

„ Na pastwisku”

Dzieci wykonują przed lusterkiem ruch szczęki w prawo, w lewo, do przodu, do tyłu, opuszczając ją i unosząc. Zabawa polega na naśladowaniu przez dzieci żucia krowy. Do zabawy włączone są ćwiczenia gimnastyczne – w przerwie między żuciem dzieci chodzą na czworaka, naśladując chodzenie krowy na pastwisku, ćwiczenia fonacyjne – dzieci naśladują głos zwierzęcia między żuciem i chodzeniem: *muuu*, oraz ćwiczenia logorytmiczne – żucie , chodzenie i muczenie dzieci wykonują na określony sygnał.

NAUKA ODDYCHANIA PRZEZ NOS

- Należy pamiętać o tym, aby dziecko zamykało buzię, także podczas snu, a także odzwyczajać je od ssania pustego smoczka.
- Gdy buzia jest sporadycznie otwarta mówimy do dziecka – zamknij buzię,
- Gdy buzia jest stale otwarta stosujemy plastikową płytkę przedsionkową oraz automasaż warg (dziecko kładzie palce wskazujące na górnej wardze, kciuki zaś na dolnej – zwrócone koniuszkami do siebie i masuje równocześnie, symetrycznie prawą ręką – w prawo, lewą ręką – w lewo. Przy tym samym ułożeniu palców – lekko wyciąga wargi do przodu.
- Stosujemy też zabawę w konika – parskanie, cmokanie, klaskanie.
- Pamiętajmy także o wysiakiwaniu nosa.